

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 1

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Модернізація України: проблеми та технології успішності
(питання економіки, права, соціології, освіти і культури)”
м. Київ, МАУП, 12 листопада 2015 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2015

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 8 від 30.09.15)*

Редакційна колегія:

*А. М. Подоляка (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук., доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук; доц.;
Д. Г. Юник, д-р пед. наук, проф.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 1: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Модернізація України:
проблеми та технології успішності (питання економіки, права, соціології,
освіти і культури)”, 12 листопада 2015 р. / редкол.: А. М. Подоляка (голо-
ва) [та ін.]. — 2015. — 486 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Середюк К. В. Управління державними корпоративними правами: дискримінація та шляхи подолання	366
Барладян О. С. Поняття інтелектуальної власності як об'єкт захисту в державі	369
Батура С. В. Проблема законодавчого регулювання виборчої системи до Верховної Ради України: реалії та перспективи	371
Белецька О. В. Проблема соціальної інтеграції дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти в Україні	375
Бурденюк В. М. Засади та принципи діяльності національної поліції України	378
Гаиблы С. Государственные органы, их классификация	387
Данилюк О. В. Стан теорії і практики комунікативної методики викладання іноземних мов у сучасній педагогічній науці	390
Дмитренко Т. Л. Розвиток інформаційних систем як шлях до прозорості вексельного ринку	392
Зарва В. В. Проблеми та перспективи використання інформаційно-комунікаційних технологій в сучасній освіті: короткий аналіз	395
Комашко Л. Г. Відповідальність як чинник трансформації громадянського суспільства України	398
Красногор О. В. Центральні органи виконавчої влади в Україні: статус, повноваження, функції	402
Кривоберець М. М. Вплив сфери туристичних послуг на розвиток національної економіки	407
Лісовська Ю. П. Освіта, наука та виховання як запорука успіху адміністративно-правового забезпечення інформаційної безпеки	412
Риженко О. С. Класифікація податкових ризиків у правовій науці	415
Росеро Г. Специфіка інституціалізації освіти в суспільствах перехідного соціально-економічного стану	419
Соляр Л. В. До проблеми формування етнокультурної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва	422
Толєвська І. Туризм як фізична і соціальна рекреація людини у сучасних умовах її життєдіяльності	425

ТУРИЗМ ЯК ФІЗИЧНА І СОЦІАЛЬНА РЕКРЕАЦІЯ ЛЮДИНИ У СУЧАСНИХ УМОВАХ ЇЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Роль і значення туризму у житті людей постійно зростає і нині, в період постіндустріального розвитку багатьох суспільств туризм постає як складне, багатоаспектне явище, що найперше має величезне соціальне і економічне значення.

Метою даної статті є привернення уваги до туризму саме як складного соціально-економічного феномену, що пов'язаний із життям великої кількості людей.

Фізична рекреація стала предметом предметного наукового дослідження у 60-ті роки ХХ століття. Її, обґрунтовують зокрема Т. Ю. Круцевич, Н. Є. Пангелова, С. Б. Пангелов, вивчають різні науки: теорія фізичної культури, соціальна психологія, медицина, гігієна, курортологія тощо [3, с. 5].

Туризм, як фізична рекреація (лат. *recreatio*) — це відновлення сил, одужання, тобто добровільні заняття, які пов'язані із задоволенням, відпочинком, відновленням фізичних і духовних сил після фізичної (чи іншої) праці. Фактично це не просто відпочинок, але й зняття певної соціальної напруги. Крім того туризм, як фізична рекреація тісно поєднує розваги і задоволення, тобто, має естетичну окрасу. Про це, зокрема, пишуть українські вчені Дутчак М. В. [1], Круцевич Т. Ю. [2] та ін.

Зазначимо, що досить часто у своєму змістовному, функціональному і компетентному аспектах поняття “фізична рекреація” надто збігається з поняттям “відпочинок” і навіть просто вживаються як синоніми. Щоб краще усвідомити, що є спільним між фізичним навантаженням і рекреацією, варто брати до уваги головним чином різне їх функціональне навантаження та зміст.

Оскільки цілі фізичної рекреації є різними і пояснюються по-різному, варто погодитися з точкою зору окремих дослідників, зокрема М. Якобсона, який пояснює таку рекреацію, як різні пов'язані з рухом види ігрової діяльності у сфері дозвілля [8].

Існує декілька найпоширеніших теорій фізичної рекреації, серед яких помітно виділяються: теорія надлишкової енергії (притаманність людині “тваринних рис”, коли потрібен активний відпочинок); теорія виходу емоцій (дещо споріднена з попередньою теорією); теорія Стенгі Холса (біологічна

потреба і необхідність відпочинку); теорія Карла Гроса (ігрова діяльність дітей, пояснюється як основа рекреації та первинної підготовки до дорослого життя); теорія релаксації Едварда Норбека (об'єднання біологічних і соціальних феноменів релаксації); теорія самовираження Євгена Покровського (йдеться про схильність людини до отримання економічного задоволення у зв'язку з можливостями самовираження) тощо.

В ізолюваному плані подібні теорії пояснювати досить складно, а то і неможливо, оскільки фізичні і соціальні аспекти релаксації тісно переплітаються.

Фізична рекреація у ХХІ столітті все тісніше переплітається, поєднується із соціальною рекреацією, оскільки йдеться про відновлення потенцій робочої сили, духовний, культурний розвиток та збагачення людини. Йдеться про активне дозвілля, в першу чергу, як відновлення, посилення фізичних і духовно-моральних сил і можливостей людини. “У другій половині ХХ ст., пишуть Т. Ю. Круцевич, Н. Є. Пангелова, С. Б. Пангелов, — рекреаційні потреби людей багато в чому змінилися і набули масових форм дозвілля. Виникла система підприємств для відпочинку — індустрія дозвілля” [2, с. 125]. За усіх об'єктивних обставин, у цій системі одне з домінуючих місць зайняв саме туризм [4].

Хоча навіть визначень поняття “туризм” є багато, нам особисто імпонує визначення, що наводить американський вчений Дис. Джаффарі. Воно таке: “Туризм — це освіта людини поза звичайним способом життя, що задовольняє його потреби у відриві від імпульсів і домашнього соціокультурного, економічного середовища” [4, с. 8].

В соціології туризму найчастіше вказується на те, що зрозуміти сутність феномену “туризм” можна методами соціології вільного часу. І все ж, туризм треба розглядати у трьох основних контекстах: ідеологічному, виховному і економічному. Останнім часом домінує саме економічний, оскільки туризм дійсно перетворився в потужну індустрію, де заробляють ся, “крутяться” величезні кошти.

У зв'язку із потужним розвитком туризму особливо в ХХ–ХХІ століттях сформувалася специфічна галузь знань — соціальна філософія туризму. Це: “галузь соціально — філософського знання, що вивчає структуру, функціонування та розвиток туризму як суспільного явища (соціального інституту) у зв'язку з соціальними, політичними, економічними і культурними сферами суспільства” [4, с. 341].

Підкреслимо, що соціальні аспекти туризму мають прояв у багатьох напрямках. Так український фахівець у галузі туризму В. К. Федорченко в ряді своїх спеціальних робіт підкреслює велике значення туризму у педагогічній, виховній діяльності [5; 6]. Питання в тому, як зазначає, М. Шульга, що саме завдяки туризму людина великою мірою освоює цілісний соціокультурний простір, тобто комплексно соціалізується [7].

Додамо, як важливий соціальний аспект і те, що світовий туризм нині суттєво глобалізується, стає дійсно явищем світового розвитку і поширен-

ня. До цього додамо великі масштаби інформаційного забезпечення життя людей, міграційних процесів, що притаманні сучасності її, великий потяг мільйонів людей до задоволення духовних потреб і т. ін.

Врешті, туризм — дієвий фактор демократизації суспільного життя, розвитку і посилення ролі громадянського суспільства, забезпечення більш гуманного цивілізаційного життя людей у будь — яких куточках планети.

Таким чином в науковому, практичному плані туризм сьогодні має розглядатися саме як фізична і багатоаспектна соціальна рекреація людини, що сприяє її максимальному розвитку і самореалізації.

Література

1. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: теорія і практика / М. В. Дутчак. — К.: Олімп л-ра, 2009. — 279 с.
2. Круцевич Т. Ю. Історія розвитку фізичної рекреації: навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, Н. Є. Пангелова, С. Б. Пангелов. — К.: Академвидав, 2013. — 160 с.
3. Круцевич Т. Ю. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення: навч. посіб. / Т. Ю. Круцевич, Г. В. Безверхня. — К.: Олімп. л-ра, 2010. — 248 с.
4. Туризмолігія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / [В. К. Федорченко, В. С. Пазенок, О. А. Кручек та ін.]. — К.: ВЦ “Академія”, 2013. — 368 с.
5. Федорченко В. К. Педагогіка туризму: навч. посіб./ В. К. Федорченко, Н. А. Фоменко, М. І. Скрипник, Г. С. Цехмістрова. — К.: Слово, 2004. — 340.
6. Федорченко В. К. Підготовка фахівців для сфери туризму: теоретичні і методологічні аспекти / В. К. Федорченко. — К.: Вища школа, 2002. — 391 с.
7. Шульга М. Освоєння особистістю соціокультурного простору життя через туризм/ М. Шульга // Соціокультурний ареал життя особистості. — К.: 2005. — С. 141–148.
8. Якобсон М. А. Ориентация понятий “спорта”, “физическая рекреация” в системе социологических понятий/ М. А. Якобсон. — Минск.: Полымя, 1971. — 310 с.